

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Onderzoek brandwe verzorg BES 2020

Plan van aanpak

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Brandweezorg in Caribisch Nederland	3
1.2	Aanleiding voor het onderzoek	4
1.3	Deelonderzoeken	4
2	Opvolging aanbevelingen onderzoek 2017	6
2.1	Operationalisering	7
2.2	Onderzoeksaanpak	8
3	Risicobeheersing	9
3.1	Afbakening en operationalisering	10
3.2	Onderzoeksaanpak	10
4	Vakbekwaamheid brandweerpersoneel BKCN	12
4.1	Operationalisering	13
4.2	Onderzoeksaanpak	13
5	Samenhang met andere onderzoeken	15
6	Communicatie	16
	Bijlagen	
I	Begrippen en context	18
II	Afkortingen	20

1

Inleiding

1.1 Brandweezorg in Caribisch Nederland

Caribisch Nederland bestaat uit de 'openbare lichamen' Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (de BES-eilanden). De brandweezorg in dit gebied is geregeld in de Veiligheidswet BES¹ (VwBES) met daarvan afgeleide besluiten en regelingen.

De VwBES bepaalt onder andere het volgende:

- Er is één brandweerkorps is voor de BES-eilanden, het Brandweerkorps Caribisch Nederland (BKCN) met vestigingen op elk van de eilanden.²
- De bestuurscolleges van de drie eilanden zijn belast met de brandweezorg op hun respectievelijke eilanden en zij bedienen zich daarbij van het BKCN.³
- Het beheer van het BKCN is ondergebracht bij de minister van Justitie en Veiligheid.⁴ Dit wijkt af van de situatie in Europees Nederland waarbij het gezag en het beheer van brandweerorganisaties in een hand liggen. Dit is op de BES-eilanden dus niet het geval.

Het BKCN staat onder leiding van een algemeen commandant brandweer en kent op elk van de eilanden een lokale uitvoeringsorganisatie met een lokaal commandant. De taken die het BKCN uitvoert zijn beschreven in artikel 27 en 28 van de VwBES. Deze behelzen, naast de basisbrandweezorg op elk van de drie eilanden, ook de brandweertaken op de luchtvaartterreinen op de eilanden. Deze taken verricht het BKCN onder verantwoordelijkheid van de exploitanten van die luchtvaartterreinen.

In bijlage I is een nadere uitleg opgenomen over de bestuurlijke context op de BES-eilanden en de taken en organisatie van het BKCN. Tevens is een uitleg opgenomen over de begrippen die op het gebied van brandweezorg een rol spelen. Dit helpt de lezer om de hoofd- en deelvragen beter te begrijpen.

¹ De in Europees Nederland op dit gebied van toepassing zijnde Wet veiligheidsregio's en daarvan afgeleide besluiten en regelingen zijn op de BES-eilanden niet van toepassing.

² Veiligheidswet BES, artikel 27, lid 1

³ Veiligheidswet BES, artikel 37, lid 2

⁴ Veiligheidswet BES, artikel 27, lid 4. Feitelijk wordt deze functie uitgeoefend door de directeur Politieel Beleid en Taakuitvoering van het ministerie van Justitie en Veiligheid

1.2 Aanleiding voor het onderzoek

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt zowel in Europees als in Caribisch Nederland toezicht op de taakuitvoering van de brandweer⁵. In 2017 heeft de Inspectie, zowel in Europees als in Caribisch Nederland, een onderzoek uitgevoerd naar de inrichting van de repressieve brandweezorg. Vanwege de in hoofdstuk 1.1 beschreven afwijkende context en -situatie op de BES-eilanden is destijds besloten tot een apart onderzoek op de BES-eilanden. Het doel van dat onderzoek was te bepalen in welke mate de repressieve brandweezorg voldeed aan de geldende wet- en regelgeving op de BES-eilanden en waar het BKCN stond in haar ontwikkeling.

De Inspectie onderzoekt in de regel een aantal jaren na het uitbrengen van een rapport wat met de aanbevelingen daarin is gedaan. De Inspectie onderzoekt daarom nu of de aanbevelingen zijn opgevolgd die zij in 2017 aan de BKCN, de korpsbeheerder, de openbare lichamen en de minister van Justitie en Veiligheid heeft gedaan om de brandweezorg op de BES-eilanden te stimuleren dan wel te verbeteren.

Voorts verricht de Inspectie in 2020 wederom onderzoek naar de brandweezorg in (zowel Europees als Caribisch) Nederland. Dit keer richt de Inspectie zich niet op de repressieve brandweezorg, maar op twee thema's aan de voorkant van de veiligheidsketen⁶, te weten risicobeheersing door de brandweer (preventie) en vakbekwaamheid van het brandweerpersoneel (preparatie). Daarmee sluit de Inspectie aan op de beweging die op het gebied van brandweezorg gaande is, namelijk van bestrijden naar voorkomen. Ook nu is, vanwege de afwijkende situatie, wederom gekozen voor een apart onderzoek op BES-eilanden.

De drie te onderzoeken onderwerpen: de opvolging van de aanbevelingen uit 2017, risicobeheersing door het BKCN en de vakbekwaamheid van het brandweerpersoneel op de BES-eilanden, vormen tezamen het 'Onderzoek brandweezorg BES 2020'.

1.3 Deelonderzoeken

Zoals hierboven aangegeven omvat het onderzoek drie op zichzelf staande (deel)onderzoeken, te weten:

1. Een onderzoek naar de opvolging van de aanbevelingen uit het Inspectieonderzoek naar de repressieve brandweezorg BES in 2017, zie hoofdstuk 2.
2. Een onderzoek naar de taken op het gebied van risicobeheersing die het BKCN uitvoert, de doelen die het BKCN zich daarbij stelt en in welke mate deze doelen worden bereikt, zie hoofdstuk 3.
3. Een onderzoek naar de mate waarin het personeel van het BKCN vakbekwaam is voor de taken die aan hen worden opgedragen, zie hoofdstuk 4.

⁵ Wet veiligheidsregio's art. 57 (voor Europees Nederland) en Veiligheidswet BES art. 71 (voor Caribisch Nederland).

⁶ Veiligheidsketen: pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg.

Het doel van de onderzoeken is zicht te krijgen op deze drie onderwerpen en de in hoofdstukken 2, 3 en 4 beschreven onderzoeksvragen van een antwoord te voorzien.

Om redenen van beperking van de toezichtslast, uitvoerbaarheid en efficiency voert de Inspectie de drie deelonderzoeken gelijktijdig en gecombineerd uit.

2

Opvolging aanbevelingen onderzoek 2017

In 2017 deed de Inspectie in het onderzoek naar de inrichting van de repressieve brandweezorg op de BES-eilanden de onderstaande aanbevelingen.

Aan de bestuurscolleges en de korpsbeheerder:

- Neem als bestuurscolleges uw verantwoordelijkheid door met de korpsbeheerder en de algemeen commandant duidelijke afspraken te maken over taken en uitvoering van de brandweezorg. Stel hiermee kaders voor het BKCEN.
- Stel met voorrang een paragraaf voor de brandweer in het beleidsplan op en stel een beheersplan op. Deze vormen de basis voor uitvoering van taken en werkzaamheden door het BKCEN.
- Stel structureel periodiek overleg in tussen bestuurscolleges en korpsbeheerder. Hierdoor kan de sturing en verantwoording worden verbeterd.

Aan de minister van Justitie en Veiligheid

- Overweeg, wanneer de gelegenheid zich voordoet, de Veiligheidswet BES in overleg met de eilandbesturen en korpsbeheerder waar nodig aan te passen, zodat deze beter aan sluit bij de lokale situatie.
- Laat de beleidsdirecties de bestuurscolleges en eilandsraden nog meer ondersteunen door nog ontbrekende algemene maatregelen van bestuur (AMvB's), regels en convenanten in overleg met de betrokkenen in te vullen.

Aan alle betrokkenen

- Werk met voortvarendheid aan het inrichten van een of meer gemeenschappelijke multidisciplinaire meldkamer(s).

De Inspectie wil weten wat er met deze aanbevelingen is gedaan en in welke mate zij zijn opgevolgd. De hoofdvraag van dit deelonderzoek luidt daarom:

Wat hebben de bestuurscolleges, de korpsbeheerder, het BKCEN en de minister van Justitie en Veiligheid gedaan met de aanbevelingen van het onderzoek naar de repressieve brandweezorg BES uit 2017?

De onderzoeksvragen die van deze hoofdvraag zijn afgeleid luiden:

1. Hebben de bestuurscolleges duidelijke afspraken gemaakt met de korpsbeheerder en de algemeen commandant BKCN over de kaders van de taken en de uitvoering van de brandweezorg?
2. Hebben de bestuurscolleges de taken en werkzaamheden van het BKCN opgenomen in de lokale beleidsplannen?
3. Heeft de korpsbeheerder een beheersplan voor het BKCN opgesteld?
4. Hebben de bestuurscolleges en de korpsbeheerder een periodiek overleg ingesteld over sturing en verantwoording van het BKCN.
5. Heeft de minister van Justitie en Veiligheid de veiligheidswet BES inmiddels zodanig aangepast dat die beter aansluit bij de lokale situatie op de BES-eilanden?
6. Heeft de minister van Justitie en Veiligheid de in 2017 nog ontbrekende AMvB's⁷, regels en convenanten ingevuld zodat de beleidsdirecties de bestuurscolleges en de eilandsraden beter kunnen ondersteunen?
7. Hebben de bestuurscolleges, de korpsbeheerder en het BKCN in gezamenlijkheid een of meer multidisciplinaire meldkamer(s) gerealiseerd?

2.1 Operationalisering

Om de deelvragen van een antwoord te kunnen voorzien onderzoekt de Inspectie:

- of de bestuurscolleges
 - duidelijke afspraken hebben gemaakt met de korpsbeheerder en de algemeen commandant BKCN over de kaders van de taken en de uitvoering van de brandweezorg;
 - de taken en werkzaamheden van het BKCN hebben opgenomen in de lokale beleidsplannen;
 - een periodiek overleg hebben ingesteld met de korpsbeheerder over sturing en verantwoording van het BKCN;
 - samen met de korpsbeheerder en het BKCN een of meer multidisciplinaire meldkamer(s) hebben gerealiseerd;
- of de korpsbeheerder
 - duidelijke afspraken heeft gemaakt met de bestuurscolleges en de algemeen commandant BKCN over de kaders van de taken en de uitvoering van de brandweezorg;
 - een periodiek overleg heeft ingesteld met de bestuurscolleges over sturing en verantwoording van het BKCN;
 - een beheersplan voor het BKCN heeft opgesteld;
 - samen met de bestuurscolleges en het BKCN een of meer multidisciplinaire meldkamer(s) heeft gerealiseerd;
- of de minister van Justitie en Veiligheid
 - de veiligheidswet BES inmiddels zodanig heeft aangepast dat die beter aansluit bij de lokale situatie op de BES-eilanden;
 - de in 2017 nog ontbrekende AMvB's, regels en convenanten heeft ingevuld zodat de beleidsdirecties de bestuurscolleges en de eilandsraden beter kunnen ondersteunen;
- of het BKCN
 - duidelijke afspraken heeft gemaakt met de bestuurscolleges en korpsbeheerder over de kaders van de taken en de uitvoering van de brandweezorg;

⁷ Algemene Maatregel van Bestuur.

- samen met de bestuurscolleges en de korpsbeheerder een of meer multidisciplinaire meldkamer(s) heeft gerealiseerd.

2.2 Onderzoeksaanpak

Uitvoering

De Inspectie heeft op basis van het onderzoek in 2017 naar de repressieve brandweezorg op BES-eilanden aanbevelingen gedaan ter verbetering van de brandweezorg. Deze aanbevelingen zijn gericht aan de drie bestuurscolleges van de BES-eilanden, aan de korpsbeheerder of aan de minister van Justitie en Veiligheid.

In het huidige onderzoek brengt de Inspectie in kaart in welke mate deze aanbevelingen zijn opgevolgd en wat daarvan de effecten in de praktijk zijn.

Voor de beantwoording van de deelvragen bestudeert de Inspectie relevante documenten en stelt zij (deels schriftelijke) vragen aan een aantal betrokkenen. Dit gebeurt deels in Europees Nederland bij de korpsbeheerder en de minister van Justitie en Veiligheid en in Caribisch Nederland bij de gezaghebbers en de algemeen commandant BKN.

Door bestudering van documenten kan de Inspectie achterhalen hoe een aanbeveling is opgepakt en of de resultaten van deze aanpak bekend zijn. In interviews met betrokkenen wil de Inspectie nagaan hoe een gekozen aanpak in de praktijk is geïmplementeerd en of voortgang en resultaten worden gemonitord (leiden deze tot een verdere ontwikkeling en/of verbetering van de brandweezorg op de BES-eilanden?).

Rapportage

Na afronding van de documentstudie en de interviews analyseert de Inspectie de verzamelde data en stelt op basis daarvan een rapportage op met bevindingen en conclusies en eventuele aanbevelingen.⁸

Beoordelingskader

De deelvragen in dit onderzoek zijn toetsende vragen. De Inspectie beoordeelt deze als 'voldoende' als de betreffende aanbeveling is opgevolgd of gemotiveerd niet of anders is ingevuld.

⁸ Indien de uitkomst van de analyse daar aanleiding toe geeft, kan de Inspectie er ook voor kiezen de bevindingen, conclusies en eventuele aanbevelingen op een andere wijze kenbaar te maken dan door middel van een rapport.

3

Risicobeheersing

Het voorkomen en beperken van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren anders dan bij brand, vormen een deel van de taken die in de VwBES aan het BKCN zijn opgedragen.⁹ Samen met de advisering van het bevoegd gezag op het gebied van brandpreventie¹⁰ vormen deze het taakgebied 'risicobeheersing' van het BKCN. Het is de Inspectie onbekend in hoeverre het BKCN deze taken ook daadwerkelijk uitvoert, welke afspraken zij daarover met de bestuurscolleges heeft gemaakt, welke doelen het BKCN zich daarbij stelt en of deze ook worden bereikt. Dit vormt het onderwerp van het deelonderzoek Risicobeheersing.

De hoofdvraag van dit deelonderzoek luidt dan ook:

Welke taken op het gebied van risicobeheersing voert het BKCN uit, welke doelen stelt het BKCN zich daarbij en worden deze bereikt?

Deze hoofdvraag valt uiteen in onderstaande deelvragen

Deelvragen

- Welke kaders hebben de bestuurscolleges en de korpsbeheerder gesteld aan risicobeheersing door het BKCN?
- Welke taken voert het BKCN uit op het taakgebied risicobeheersing?
- Welke doelen stelt het BKCN zich daarbij?
- Hoe krijgen deze doelen vorm en is dit effectief?
- Met welke organisaties werkt het BKCN op dit gebied samen?
- Hoe zijn de verantwoordelijkheden in deze samenwerking verdeeld?
- Hoe verloopt die samenwerking?
- Waaruit bestaan de maatregelen die het BKCN neemt ter bevordering van de risicobeheersing?

⁹ Veiligheidswet BES, artikel 27, lid 2 onder a. en b.

¹⁰ Veiligheidswet BES, artikel 27, lid 2 onder d.

3.1 Afbakening en operationalisering

Het taakgebied risicobeheersing is zeer uitgebreid. De Inspectie focust zich in dit onderzoek in elk geval op de taak van het BKCN tot advisering van het bevoegd gezag bij het verlenen van bouw- en evenementenvergunningen en op het vergroten van het risicobewustzijn van de lokale bevolking. Deze zijn naar het oordeel van de Inspectie de meest belangrijke taken van risicobeheersing.

Om de deelvragen binnen deze afbakening van een antwoord te voorzien onderzoekt de Inspectie:

- of de bestuurscolleges, dan wel de korpsbeheerder afspraken heeft gemaakt met het BKCN over het taakveld risicobeheersing of hieraan kaders heeft gesteld;
- of het BKCN medewerkers heeft aangewezen voor het uitvoeren van taken op het gebied van advisering van het bevoegd gezag bij het verlenen van vergunningen;
- of het BKCN medewerkers heeft aangewezen die het risicobewustzijn van de lokale bevolking trachten te vergroten;
- of in het beleidsplan, dan wel jaarplannen en jaarverslagen van het BKCN aandacht wordt gegeven aan het uitvoeren van deze taken op het gebied van risicobeheersing;
- of in deze documenten concrete te behalen doelen zijn beschreven, eventueel uitgesplitst per taak;
- op welke wijze het BKCN samenwerkt met de ambtelijke organisaties op de eilanden om de gestelde doelen te bereiken;
- of het BKCN samenwerkt met andere organisaties om de gestelde doelen te bereiken en welke dit zijn;
- welke verantwoordelijkheidsverdeling in deze samenwerkingen zijn afgesproken;
- of deze samenwerking de gestelde doelen bevordert;
- of het BKCN nog andere maatregelen of initiatieven neemt om de genoemde taken op het gebied van risicobeheersing te bevorderen.

Op basis van de uitkomsten van het bovenstaande is de Inspectie in staat om de deelvragen te kunnen beantwoorden.

3.2 Onderzoeksaanpak

Uitvoering

Ter uitvoering van het onderzoek bestudeert de Inspectie de relevante documenten, zoals het organisatieplan BKCN, het beleidsplan en de jaarplannen en -verslagen. Tevens is het nodig om te spreken met de algemeen commandant BKCN, het afdelingshoofd en een medewerker risicobeheersing en de lokale commandanten van het BKCN op de drie eilanden. Daarnaast zal de Inspectie op dit onderwerp medewerkers van de Openbare lichamen die verantwoordelijk of belast zijn met vergunningverlening interviewen (bij voorkeur de eilandsecretaris) en mogelijk met vertegenwoordigers van andere organisaties waarmee het BKCN samenwerkt op het gebied van risicobeheersing.

Rapportage

Na afronding van de documentstudie en de interviews analyseert de Inspectie de verzamelde data en stelt op basis daarvan een rapportage op met bevindingen en conclusies en eventuele aanbevelingen.¹¹

Beoordelingskader

De deelvragen in dit deelonderzoek zijn deels toetsende (voldoet een en ander aan wettelijke eisen) en deels inventariserende/beschrijvende vragen. Toetsing vindt plaats aan de vigerende wet- en regelgeving en aan bestaande plannen van het BKC en van de openbare lichamen (jaarplan brandweer, beleidsplannen openbare lichamen).

¹¹ Indien de uitkomst van de analyse daar aanleiding toe geeft, kan de Inspectie er ook voor kiezen de bevindingen, conclusies en eventuele aanbevelingen op een andere wijze kenbaar te maken dan door middel van een rapport.

4

Vakbekwaamheid brandweerpersoneel BKCN

Op elke werkgever, ook het BKCN, rust de plicht om ervoor zorg te dragen dat zijn personeel adequaat voorbereid (voldoende vakbekwaam) is voor de taken die hen worden opgedragen. Hiertoe dient het BKCN zich allereerst bewust te zijn van de (risicovolle) omstandigheden in het verzorgingsgebied waarop het personeel wordt ingezet. Ten tweede dient het BKCN te bepalen welke vakbekwaamheid nodig is om de taken uit te kunnen voeren. En ten derde dient de gehele manier van opleiden, trainen en oefenen dat het BKCN inzet om het personeel voldoende vakbekwaam te krijgen en te houden een effectieve bijdrage hieraan te leveren. Het is de Inspectie onbekend in welke mate het BKCN zich hiervan bewust is en hoe zij daaraan invulling geeft. Dit vormt het onderwerp van dit deelonderzoek.

Het belangrijkste van de drie hierboven genoemde stappen - bewustzijn van risicovolle omstandigheden, bepaling van de vereiste vakbekwaamheid en het effect van het stelsel van opleiden, trainen en oefenen - is het laatste. Uiteindelijk gaat het om de vakbekwaamheid op de werkvloer. Daarom vormt dat ook de hoofdvraag van dit deelonderzoek en luidt dan:

Leidt de manier van opleiden, trainen en oefenen van brandweerpersoneel tot een voldoende vakbekwaamheid voor de taken die zij moeten kunnen uitvoeren?

Deze hoofdvraag valt uiteen in onderstaande deelvragen:

Deelvragen

- Is het BKCN zich bewust van de risicovolle situaties in het verzorgingsgebied waarop het brandweerpersoneel kan worden ingezet?
- Heeft het BKCN dit vertaald naar de vereiste vakbekwaamheid van het brandweerpersoneel voor de diverse functies die het BKCN kent?
- Wordt deze vereiste vakbekwaamheid bereikt door de huidige manier van opleiden, trainen en oefenen binnen het BKCN?
 - Zo ja, hoe weet/meet het BKCN dat?
 - Zo nee, wat doet het BKCN daaraan?

4.1 Operationalisering

Om deze deelvragen van een antwoord te kunnen voorzien onderzoekt de Inspectie:

- of het BKCN beschikt over een inventarisatie van de risicovolle situaties in het verzorgingsgebied;
- of het BKCN dit heeft 'vertaald' naar de vereiste (beginnende en blijvende) vakbekwaamheid in termen van kennis, vaardigheden en gedrag voor het in te zetten brandweerpersoneel;
- of het BKCN aan de hand hiervan de benodigde opleidingen, trainingen en oefeningen heeft bepaald;
- of de opleidingen en bijscholingen die het personeel van het BKCN volgen hen de noodzakelijke basis-vakbekwaamheid bijbrengen en daarmee aan de verwachtingen voldoen;
- of de door het BKCN georganiseerde oefeningen en trainingen een aantoonbare bijdrage leveren aan de vereiste vakbekwaamheid en deze aan de beoogde doelen beantwoorden;
- hoe het BKCN de effecten van opleidingen, trainingen en oefeningen meet/weet;
- hoe het BKCN bepaalt (meet/weet) of het personeel over de vereiste vakbekwaamheid beschikt;
- of het BKCN registreert over welke vakbekwaamheid het brandweerpersoneel beschikt;
- of het BKCN van mening is dat het personeel vakbekwaam is voor de taken waarop zij worden ingezet;
- of het personeel van het BKCN van mening is dat zij vakbekwaam zijn voor de taken waarop zij worden ingezet;
- of het BKCN acties onderneemt als de vereiste vakbekwaamheid niet aanwezig is en zo ja, welke;
- of het BKCN de manier van opleiden, trainen en oefenen op gezette tijden evalueert op doeltreffendheid;
- of de Regeling personeel brandweer BES voor wat betreft opleiden, examineren bijscholen en oefenen, conform wordt uitgevoerd.

4.2 Onderzoeksaanpak

Ter uitvoering van het onderzoek bestudeert de Inspectie de relevante wetsbepalingen (o.a. de Regeling personeel brandweer BES) en documenten (visie, oefenkalender e.d.). Daarnaast zal de Inspectie de algemeen commandant BKCN en de drie lokale commandanten BKCN over dit onderwerp bevragen, alsmede enkele medewerkers vakbekwaamheid BKCN en brandweermensen uit de praktijk (bijvoorbeeld een afvaardiging van de participatieraad en/of oefenleiders). Door de inspecteurs zal tevens ter plekke geobserveerd worden hoe het registratiesysteem voor vakbekwaamheid gebruikt wordt en hoe (de evaluatie van een) oefening verloopt.

Na afronding van de documentstudie en de interviews analyseert de Inspectie de verzamelde data en stelt op basis daarvan een rapportage op met bevindingen en conclusies en eventuele aanbevelingen.¹²

De deelvragen in dit deelonderzoek zijn deels toetsende (voldoet een en ander aan wettelijke eisen) en deels inventariserende/beschrijvende vragen. Toetsing vindt plaats aan de vigerende wet- en regelgeving en aan bestaande plannen van het BKCEN en van de openbare lichamen (jaarplan brandweer, beleidsplannen openbare lichamen, Regeling personeel brandweer BES).

¹² Indien de uitkomst van de analyse daar aanleiding toe geeft, kan de Inspectie er ook voor kiezen de bevindingen, conclusies en eventuele aanbevelingen op een andere wijze kenbaar te maken dan door middel van een rapport.

5

Samenhang met andere onderzoeken

Het onderzoek naar de brandweezorg op de BES-eilanden is een zelfstandig onderzoek en staat qua uitvoering los van het onderzoek naar brandweezorg in Europees Nederland. Waar nodig en mogelijk zal worden afgestemd en kennis en kunde worden gedeeld met het brandweeronderzoek in Europees Nederland. Bezien wordt nog of de bevindingen uit het brandweeronderzoek op de BES-eilanden betrokken worden bij het samenstellen van een periodiek beeld brandweezorg.

6

Communicatie

De Inspectie heeft ten behoeve van een oriëntatie op de onderwerpen contact gelegd met de algemeen commandant BKCN, met de beleidsafdeling van het ministerie van JenV (Internationale en Caribische aangelegenheden, ICA) en met een gezaghebber (die van Saba).

De gemaakte opmerkingen zijn betrokken in de vraagstellingen bij de drie onderzoeksopdrachten.

De publieksversie van dit plan van aanpak wordt gepubliceerd op de website van de Inspectie en zal worden verzonden naar alle betrokken organisaties (het BKCN, de Openbare Lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba en de korpsbeheerder).

Voorafgaand aan de interviews ontvangen de te interviewen personen het protocol van de werkwijze van de Inspectie en het interviewprotocol. Een toelichting op het interviewprotocol vindt (waar nodig) plaats aan het begin van het interview. Geïnterviewden ontvangen de conceptverslagen van de interviews en krijgen de gelegenheid hierover op- en aanmerkingen te maken. De Inspectie verwerkt deze en stelt de verslagen daarna vast, zodat zij als bronmateriaal voor de bevindingen kunnen worden gebruikt.

Het rapport wordt zodanig opgesteld dat de anonimiteit van de betrokkenen zoveel mogelijk wordt gewaarborgd en dat uitspraken of beweringen niet zijn terug te voeren op individuele personen. Mocht het wenselijk zijn citaten van personen op te nemen in het rapport dan zal dit slechts na goedkeuring van betrokkene(n) gebeuren.

De bevindingen uit het conceptrapport legt de Inspectie voor wederhoor voor aan de betrokken organisaties. Indien uit wederhoor mocht blijken dat er feitelijke onjuistheden in het conceptrapport staan, dan past de Inspectie het rapport op deze punten aan en vermeldt daarbij de door de betreffende organisatie in het wederhoor gemaakte opmerkingen.

Na de wederhoorfase stelt de Inspecteur-Generaal het inspectierapport vast (inclusief de tabel met de wederhooropmerkingen en de reactie daarop van de Inspectie). In overleg met de gezaghebbers en de korpsbeheerder zal worden bepaald of een bestuurlijk gesprek gewenst is en zo ja, met wie en hoe. Daarna biedt de Inspectie het rapport, inclusief eventuele aanbevelingen, aan aan de

minister van Justitie en Veiligheid. Deze biedt het rapport, eventueel voorzien van een beleidsreactie aan aan de Tweede Kamer.

De Inspectie maakt het rapport openbaar door plaatsing op de website van de Inspectie. Alle bij het onderzoek betrokken partijen (het BKCN, de Openbare Lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba, de (gemandateerd) korpsbeheerder en ICA) worden hierover vooraf geïnformeerd en krijgen het rapport aangeboden. De Inspectie biedt daarbij aan om het rapport nader toe te lichten.

I

Bijlage

Begrippen en context

Bestuurlijke organisatie op de BES-eilanden en taken BKC

Openbare lichamen, bestuurscolleges, eilandsraad

De drie BES-eilanden worden elk bestuurd door een eilandsbestuur. De bestuursorganen daarin zijn een eilandsraad (vergelijkbaar met een gemeenteraad), een bestuurscollege (vergelijkbaar met een college van burgemeester en wethouders) en een gezaghebber (vergelijkbaar met een burgemeester). Het ambtelijk apparaat staat onder leiding van een eilandsecretaris (vergelijkbaar met een gemeentesecretaris).

Het bestuurscollege is verantwoordelijk voor ('belast met') de brandweezorg op hun eiland en zij bedient zich daarbij van het BKC (art. 37, tweede lid, VwBES). Het beheer van het BKC is, in tegenstelling tot de situatie in Europees Nederland niet bij de eilandbesturen, ondergebracht (art. 27, vierde lid, VwBES).

BKC, korpsbeheerder, commandanten, participatieraad

De VwBES regelt onder andere de organisatie van het BKC. Daarin is vastgelegd dat er één brandweerkorps is voor de drie eilanden tezamen. Het brandweerkorps heeft een vestiging op elk van deze eilanden. Aan het hoofd van een vestiging staat een lokaal commandant, en de drie lokale commandanten staan onder gezag van een algemeen commandant. Deze heeft de dagelijkse leiding over het korps. Er is een vertegenwoordiging van het personeel in de vorm van een participatieraad (vergelijkbaar met een ondernemingsraad in Europees NL).

Taken van het BKC

Artikel 27, tweede lid, VwBES vermeldt dat het BKC op elk eiland ten minste de volgende taken uitvoert:

- a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt;
- b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand;
- c. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting;
- d. het adviseren van het bevoegd gezag op het gebied van brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Verder is in artikel 27, derde lid van de VwBES opgenomen dat het brandweerkorps tevens taken uitvoert bij rampen en crises in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

In artikel 28 van de VwBES is opgenomen dat het BKCN bovengenoemde taken niet alleen op elk van de eilanden, maar tevens op de drie luchthavens van de eilanden verricht.

Het bestuurscollege kan als verantwoordelijke voor de brandweezorg, naast bovengenoemde wettelijke taken, in overeenstemming met de korpsbeheerder, een vestiging van het brandweerkorps belasten met andere taken dan genoemd in artikel 27 (art. 37, vierde lid, VwBES). Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het onderhoud van voertuigen die niet tot het brandweerkorps behoren.

De eilandsraad kan tot slot een brandbeveiligingsverordening vaststellen met daarin regels over het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt (art. 39 VwBES).

Begrippen brandweezorg

Binnen brandweezorg worden vijf onderdelen onderscheiden. Deze onderdelen vormen de zgn. 'vijf schakels van de veiligheidsketen'. Deze keten geldt als het standaardmodel voor de brandweezorg. De schakels zijn:

1. Pro-actie: wegnemen van structurele oorzaken van onveiligheid (bv. voorkomen dat een kinderopvang zich vestigt op een industrieterrein).
2. Preventie: vroegtijdig stoppen of voorkomen van brandonveiligheid (bv. het plaatsen van rookmelders in huis of voorlichtingscampagnes).
3. Preparatie: voorbereiden op een incident (bv. opstellen van een rampenplan of brandoefening).
4. Repressie: afweren van acuut gevaar (bv. het blussen van een brand).
5. Nazorg: zorgen voor normalisatie (bv. schade-afhandeling).

II

Bijlage Afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BES	Bonaire, Sint-Eustatius en Saba
BKCN	Brandweerkorps Caribisch Nederland
CN	Caribisch Nederland
ICA	Internationale en Caribische aangelegenheden
JenV	Justitie en Veiligheid
OL	Openbaar lichaam
VwBES	Veiligheidswetvbes

-

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectie-jenv.nl

Februari 2020

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*